

Sygn. akt I ACa 720/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 sierpnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Górczanowska
Sędziowie:	SSA Sławomir Jamróg (spr.) SSO del. Krzysztof Hejosz
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 27 sierpnia 2014 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa **A. S.**

przeciwko **Akademii (...)**

w K.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 12 marca 2014 r. sygn. akt I C 836/13

1. **oddala apelację;**

2. **przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Krakowie na rzecz adwokata A. K. kwotę 6 642 zł (sześć tysięcy sześćset czterdzieści dwa złote), w tym 1 242 zł podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce**

z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 720/14

POSTANOWIENIE

Dnia 16 września 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Górczanowska
Sędziowie:	SSA Sławomir Jamróg (spr.) SSO del. Krzysztof Hejosz
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 16 września 2014 r. w Krakowie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **A. S.**

przeciwko **Akademii (...)**

w K.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 12 marca 2014 r. sygn. akt I C 836/13

postanawia:

uzupełnić wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27 sierpnia 2014 r. sygn. akt I ACa 720/14 w ten sposób , że zasądzić od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 5400zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 720/14

UZASADNIENIE

Strona pozwana wniosła w dniu 8 września 2014r. o uzupełnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27 sierpnia 2014 r. sygn. akt I ACa 720/14 poprzez zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego zgodnie z wnioskiem zawartym w odpowiedzi na apelację.

Powódka wniosła o oddalenie wniosku podnosząc, że doszło do modyfikacji żądania na rozprawie apelacyjnej i rezygnacji z żądania kosztów.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Odpowiedź na apelację zawierała żądanie zasądzenia od powódki na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego według norm (k-161). Żądanie w tej części nie zostało cofnięte a oświadczenia pełnomocnika strony pozwanej złożonego na rozprawie apelacyjnej nie można potraktować jako ograniczenia żądania. Wyrok nie zawierał rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego a takie orzeczenie winno być w nim zawarte na podstawie art. 108§1 k.p.c. w zw. z art. 391§1 k.p.c. Uzasadniało to uzupełnienie wyroku na podstawie art. 351§1-3 k.p.c. w zw. z

art. 391§1 k.p.c. o wyrzeczenie co do kosztów postępowania apelacyjnego. Koszty te zasądzone w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy przy zastosowaniu art. 98§1 i 3 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 7 i § 13 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokacie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461). Brak było podstaw do odstąpienia od obciążenia powódki kosztami li tylko z uwagi na trudną sytuację majątkową strony tym bardziej, że podjęcie decyzji o zaskarżeniu nastąpiło już przy świadomości motywów wyroku sądu pierwszej instancji.

Sygn. akt I ACa 720/14

UZASADNIENIE

W ostatecznie sprecyzowanym żądaniu A. S. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od strony pozwanej – Akademii (...) w K. kwoty 3.000.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia pozwu pozwanej, tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych powódki w postaci wolności wyboru wykształcenia i zawodu oraz samorealizacji w sferze naukowej. Nadto powódka domagała się zasądzenia na jej rzecz kosztów procesu, w tym zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie wskazała, że w latach 2001 – 2007 była studentką na Wydziale (...) (...), na kierunku (...) Materiałowa Akademii (...) w K.. W dniu 4 kwietnia 2005 r. wydana została przez Prodziekana ds. dydaktycznych decyzja o skreśleniu jej z listy studentów pozwanej uczelni z powodu niezaliczenia okresu rozliczeniowego studiów w roku akademickim 2004/2005. W uzasadnieniu wskazano, że powodem decyzji było niedokonanie wpisu w indeksie w regulaminowym terminie. W dniu 10 lipca 2006 r. powódka zwróciła się do władz uczelni o reaktywację na studia, a jej wniosek został rozpatrzony pozytywnie. Ponieważ jednak powódka miała problem z zaliczeniem trzech przedmiotów objętych programem studiów, postanowiła wziąć urlop dziekański celem przygotowania się do egzaminów. Z tych względów w dniu 10 października 2006 r. skierowała do Prodziekana Wydziału prof. dr hab. W. K. wniosek o udzielenie urlopu dziekańskiego bez podania przyczyny po zaliczeniu I roku w terminie od 2 października 2006 r. do 30 września 2007 r. Powódka uzyskała wówczas pozytywną decyzję i przez cały rok akademicki 2006/2007 utrzymywała status studenta. W dniu 12 października 2006 r. powódka uzyskała zgodę na zaliczenie zaległych przedmiotów w trakcie urlopu dziekańskiego. Ponadto wnioskiem z dnia 24 października 2006 r. ubiegała się o zaliczenie kilku przedmiotów awansem, na co także uzyskała zgodę. Podczas urlopu cały czas kontynuowała naukę i uzyskiwała pozytywne rezultaty, pomimo iż nie był to jej obowiązek a jedynie uprawnienie. Z niezrozumiałych jednak dla powódki przyczyn w dniu 7 listopada 2007r. Prodziekan ds. Dydaktycznych wydał decyzję o skreśleniu powódki z listy studentów z powodu niezaliczenia okresu rozliczeniowego studiów w roku akademickim 2006/2007r. W uzasadnieniu wskazano, że powodem skreślenia jest niedokonanie wpisu w indeksie w regulaminowym terminie oraz brak postępów w nauce.

Zdaniem powódki Kierownik prof. Z. K. nie dopuścił do korzystania z usług uczelni publicznej na (...), złamał umowę i regulamin studiów oraz Konstytucję RP. Kierownik Wydziału użył podstępnie by powódka zrezygnowała ze studiów na (...). Dopuścił się on lobbingu nie wyjaśnił dlaczego powódka została skreślona z listy studentów. Zdaniem powódki została ona bezprawnie pozbawiona możliwości kontynuacji edukacji. Takie działanie strony pozwanej doprowadziło do złamania u powódki, powstania poczucia bezsilności, oraz spowodowało utratę zaufania do instytucji naukowo – dydaktycznych. Powódka utraciła szansę na wykorzystanie korzyści płynących z dotychczasowego zaangażowania w edukację. Jednocześnie zdaniem powódki władze pozwanej naruszyły wolność wyboru zawodu powódki a w konsekwencji do naruszenia dóbr osobistych powódki.

Strona pozwana Akademia (...) w K. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwana zakwestionowała roszczenie powódki tak co do zasady jak i wysokości. Z ostrożności podniosła zarzut przedawnienia roszczenia powódki. Nadto wskazała, że działania władz pozwanej uczelni z którymi powódka wiąże swoje roszczenie, nie miały charakteru bezprawnego, gdyż oparte były w przepisach obowiązującego regulaminu uczelni.

Wyrokiem z dnia 12 marca 2014r. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił powództwo odstępując od obciążenia powódki kosztami procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, że A. S. rozpoczęła w roku akademickim 2001/2002 studia stacjonarne na Wydziale (...) (...) (...), kierunku (...) Materiałowa. Po raz pierwszy została skreślona z listy studentów decyzją z dnia 4 kwietnia 2005 r. Przyczyną skreślenia było niedokonanie wpisu w indeksie w regulaminowym terminie. Na prośbę powódki została ona przywrócona na V semestr (III rok studiów) w roku akademickim 2006/2007 r. W odpowiedzi na prośbę powódki z dnia 10 października 2006 r. Prodziekan ds. dydaktycznych Wydziału (...) (...) wyraził zgodę na urlop powódki bez podania przyczyny, w terminie od dnia 2 października 2006 do 30 września 2007 r. z prawem do nadrobienia zaległości z przedmiotów: termodynamika, chemia krzemianów oraz technologia materiałów budowlanych. Pismem z dnia 24 października 2006 r. powódka zwróciła się do Dziekana z prośbą o wyrażenie zgody na realizację 5 przedmiotów awansem na co Dziekan wyraził zgodę. Powódka uzyskała również zgodę Prodziekana na dodatkowy ponad regulaminowy termin z technologii materiałów budowlanych, celem umożliwienia powódce ukończenia wybranych studiów. Ponieważ powódka nie dokonała wpisu w indeksie, w regulaminowym terminie oraz wskutek zaniechania postępów w nauce, decyzją z dnia 7 listopada 2007r. została ponownie skreślona z listy studentów. W uzasadnieniu decyzji stwierdzono, że przyczyną skreślenia z listy studentów było niedokonanie wpisu w indeksie w regulaminowym terminie i brak postępów w nauce. Prorektor ds. (...) A. C. w opinii do decyzji o skreśleniu zwrócił uwagę na brak zdyscyplinowania studentki: w indeksie wpisano dwie nagany za nieprzestrzeganie Regulaminu Studiów (...). Powódka została pouczona o przysługującym jej prawie wniesienia odwołania do Rektora (...), jednakże z tego uprawnienia nie skorzystała.

Następnie powódka dwukrotnie (pisma z dnia 4 stycznia i 24 września 2008 r.) występowała do Rektora (...) z prośbą o reaktywację na studia stacjonarne na Wydziale (...) (...) wnioski jej nie zostały jednak uwzględnione z uwagi na obowiązujący § 21 ust. 8 Regulaminu studiów (...) zakazujący wielokrotnej reaktywacji na studiach stacjonarnych.

Wobec braku możliwości powrotu na studia stacjonarne w roku akademickim 2008/2009, powódka złożyła wniosek o reaktywację w prawach studenta na studiach niestacjonarnych, gdzie nie obowiązywał zakaz wielokrotnej reaktywacji. W dniu 24 października 2008 r. Prodziekan ds. Dydaktycznych Wydziału (...) (...) dr hab. inż. W. M. wyraził zgodę na przyjęcie powódki na IV rok studiów, VII semestr w roku akademickim 2008/2009, kierunku technologia chemiczna, studia niestacjonarne. Jednocześnie z wnioskiem o reaktywację na studia niestacjonarne, powódka wystąpiła z prośbą o roczny urlop w celu nadrobienia braków w zakresie chemii fizycznej, urządzeń cieplnych i zaliczenie egzaminu z chemii krzemianów, na co uzyskała zgodę Prodziekana. Na urlopie dziekańskim powódka przebywała do dnia 30 września 2009 r. W roku akademickim 2009/2010 powódka nie uiściła opłaty za studia niestacjonarne, za semestr zimowy, w związku z czym decyzją z dnia 10 lutego 2010 r. została po raz kolejny skreślona z listy studentów (...). Decyzja ta została powódce doręczona w dniu 23 lutego 2010 r. i nie została zaskarżona. Zgodnie z § 21 Regulaminu Studiów Akademii (...) w K. z dnia 25 kwietnia 2007 r. w brzmieniu obowiązującym od 1 października 2007r., Dziekan mógł skreślić studenta z listy studentów w przypadku stwierdzenia braku postępów w nauce, nieuzyskania zaliczenia semestru lub roku w określonym terminie, czy też niewniesienia opłat związanych z odbywaniem studiów. W takim przypadku Dziekan miał obowiązek doręczyć swoją decyzję studentowi z pouczeniem o prawie odwołania się studenta od tej decyzji do Rektora w terminie 14 dni. Jednakże osoba która została skreślona z listy studentów na roku drugim lub wyższym mogła za zgodą Dziekana zostać reaktywowana w prawach studenta. Po reaktywacji student mógł studiować wg aktualnego programu studiów, tj. obowiązującego w roku akademickim, na który uzyskał wpis. W takim przypadku Dziekan obowiązany był do określenia różnic programowych, jakie student winien uzupełnić oraz termin ich uzupełnienia. Student reaktywowany na studia, który przed skreśleniem z listy studentów powtarzał semestr studiów z powodu niedostatecznych wyników w nauce, po reaktywacji tracił prawo do powtarzania semestru za wyjątkiem studiów niestacjonarnych. Nadto zgodnie z § 21 ust. 8 w/w Regulaminu student, który został skreślony z listy studentów mógł uzyskać zgodę na ponowne podjęcie studiów tylko jeden raz. Zakaz ten nie dotyczył studiów niestacjonarnych. W trakcie studiów na pozwanej uczelni powódka znajdowała się w trudnej sytuacji materialnej i osobistej. Wielokrotnie zwracała się do władz uczelni o pomoc socjalną, która była jej udzielana. W tym stanie

faktycznym Sąd Okręgowy przyjął, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie zarówno przy uwzględnieniu zarzutu przedawnienia jak i z uwagi na brak wykazania przesłanki bezprawności.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji do przedawnienia roszczenia o zadośćuczynienie z tytułu naruszenia dóbr osobistych (art. 24 § 1 i art. 448 k.c.) zastosowanie znajduje trzyletni termin przedawnienia określony w art. 442¹ § 1 k.c. Ponieważ do naruszenia dóbr osobistych powódki dojsz miało na skutek działań władz strony pozwanej, które miały miejsce w listopadzie 2007 r. a z żądaniem powódka wystąpiła dopiero w dniu 16 maja 2013 r., doszło do upływu powołanego terminu i przedawnienia a nie zachodzą (nie zostały wykazane) okoliczności stanowiące o nadużyciu prawa przy podniesieniu zarzutu przedawnienia.

Sąd Okręgowy zwrócił także uwagę, że powództwo A. S. zasługiwało na oddalenie również z tego względu, że nie została spełniona przesłanka w postaci bezprawności działania władz pozwanej Akademii (...). Przeprowadzone działania mające na celu usunięcie powódki z listy studentów w 2007r. oparte było o treść obowiązującego wówczas Regulaminu Studiów pozwanej uczelni, natomiast powódka pomimo pouczenia, zrezygnowała z prawa odwołania się od decyzji do Rektora, zamykając sobie w ten sposób drogę do wszechstronnego wyjaśnienia sprawy i powołania wszystkich argumentów przemawiających za bezzasadnością wydanej decyzji Dziekana. W ten sposób z własnej winy nie wykorzystwała procedury wewnętrznej umożliwiającej weryfikację prawidłowości zastosowanej decyzji przez Dziekana wobec niej przez władze wyższego szczebla.

Sąd pierwszej instancji dokonał nadto hipotetycznej oceny zasadności wysokości roszczenia. Wskazał, że kwota żądana w pozwie jest nieadekwatna, tym bardziej, że zasądzenie zadośćuczynienia lub określonej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny na podstawie art. 448 k.c. ma charakter fakultatywny i od oceny sądu zależy przyznanie pokrzywdzonemu ochrony w tej formie, nawet jeśli spełniona została przesłanka w postaci bezprawności naruszenia dobra osobistego. Jako podstawę orzeczenia o kosztach Sąd powołał art. 102 k.p.c. Jako podstawę przyznania kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu Sąd wskazał § 2 ust. 1-3, § 6 pkt 7 i § 19-20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokacie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

Apelację od tego wyroku wniosła powódka zaskarżając orzeczenie w pkt.I, zarzucając błąd w ustaleniu faktycznym poprzez przyjęcie, że powódka nie odwołała się od decyzji Prodziekana ds. dydaktycznych z dnia 7 listopada 2007r. o skreśleniu jej z listy studentów mimo, że w dniu 27 listopada 2007r. wniosła pismo, które powinno być zakwalifikowane jako odwołanie od decyzji. Nadto powódka zarzuciła naruszenie art. 24§1 zdanie 1 k.c. poprzez:

- przyjęcie, że działanie pozwanej nie było bezprawne mimo, że regulamin studiów nie przewidywał skreślenia z listy studentów z powodu braku postępów w nauce, w sytuacji gdy student przebywał w danym roku na urlopie bez obowiązku postępowo w nauce,

- przyjęcie, że działanie powódki nie było bezprawne mimo, że nie może stanowić wyłączenia bezprawności działań pozwanej naruszenie regulaminu nawet przy założeniu niezaskarżenia decyzji o skreśleniu z listy studentów,

- naruszenie prawa materialnego a to:

1) art. 5 k.c. poprzez przyjęcie, że pozostawanie przez powódkę w zależności od władz pozwanej nie stanowi wystarczającej podstawy do uznania zarzutu przedawnienia za nadużycie prawa,

2) art. 448 k.c. poprzez przyjęcie fakultatywności zadośćuczynienia, podczas gdy spełnienie przesłanek roszczenia powoduje zobowiązanie Sądu do oszacowania krzywdy i rodzaju naruszonych dóbr a następnie przyznania kwoty zadośćuczynienia.

Powódka wniosła o zmianę wyroku i uwzględnienie powództwa w całości, zasądzenie kosztów procesu, ewentualnie odstąpienie od obciążenia powódki kosztami postępowania apelacyjnego. Pełnomocnik powódki wniosł także o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego, które nie zostały pokryte.

Strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny uznał za własne ustalenia Sądu Okręgowego i zważył co następuje:

Jakkolwiek pismo powódki z dnia 27 listopada 2007r. zawierało stwierdzenie, że powódka uważa skreślenie jej z listy studiów za bezpodstawne to jednak nie stanowiło ono odwołania od decyzji, skoro cel tego pisma (wynikający z wniosków) nie był powiązany z decyzją o skreśleniu lecz z żądaniem ponownej reaktywacji. Pismo to nie nawiązuje bezpośrednio do decyzji z dnia 7 listopada 2007r., co więcej w treści uzupełnienia pozwu powódka wskazywała, że jest to prośba o reaktywację, co nie jest tożsame z zaskarżeniem decyzji o skreśleniu z listy studentów. Powódka była pouczona o sposobie i terminie odwołania i nie składała żadnych wniosków do organu wydającego decyzję by potraktować jej pismo jako odwołanie, nie wykazano też by składała skargę na bezczynność wynikającą z nienadania odwołaniu biegu. Ponadto fakt wnoszenia o reaktywację oznacza uznanie skutków skreślenia z listy studentów.

Należy przede wszystkim zwrócić uwagę, że z przepisu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U.2005r. Nr 164 poz. 1365 ze zm.), wynika, że uczelnia jest autonomiczna we wszystkich obszarach swojego działania na zasadach określonych w ustawie. Z przepisu art. 190 ust. 2 tej ustawy wynika uznanie organów uczelni w podjęciu decyzji o skreśleniu. Uznanie traktowane jest jako uznanie administracyjne (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 22 marca 2012 r. sygn. I OSK 2460/11, LEX nr 1218863). Oznacza to, zgodnie z art. 184 Konstytucji RP, że kontrola legalności uznania poddana jest kontroli sądownictwa administracyjnego a nie powszechnego. Tym samym brak odwołania od decyzji i dalszej kontroli sądu administracyjnego oznacza, że kwestionowana decyzja jako ostateczna wiąże Sąd powszechny i obala domniemanie bezprawności działania organu uczelni jako ewentualnego naruszciciela dóbr osobistych. W tym przypadku dla Sądu powszechnego istotne jest, że decyzję wydał organ uprawniony zgodnie z regulaminem studiów i na ustawowej podstawie tj. art. 190 prawa o szkolnictwie wyższym. Można ponadto zwrócić uwagę na niekonsekwencję powódki. Jeżeli bowiem powódka jak twierdzi odwoływała się od decyzji i traktowała decyzję Prodziekana ds. dydaktycznych jako niestateczną to nie mogła ona uznawać skuteczności skreślenia jej z listy studentów. Wydanie nieostatecznej decyzji (tylko decyzja rektora wydana w pierwszej instancji jest ostateczna), nie powoduje bowiem skutków skreślenia a więc nie mogłoby zamknąć możliwości kontynuacji nauki (art. 130§2 k.p.a. w zw. z art. 207 ust. 1 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym) i w konsekwencji powodować uszczerbku określonego w pozwie. Brak jest też podstaw do zakwestionowania dokonanych przez Sąd Okręgowy ustaleń co do prawidłowości wydania decyzji o skreśleniu z listy studentów z dnia 10 lutego 2010r. wobec nieuiszczenia opłat. Strona pozwana wykazała, że organy uczelni miały ustawowe i regulaminowe uprawnienie do wydania powołanych decyzji uznaniowych. Działania organów uczelni publicznej w sposób władczy reguluje sytuację jednostki i traktowane jest jak wykonywanie władzy publicznej (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2012r. sygn. akt III CZP 48/12 OSNC 2013/3/31). Chroniona konstytucyjnie wolność wyboru zawodu jest związana z osobą fizyczną jej sferą życia prywatnego wpływającą zarówno na godność osobistą jak i pozycję społeczną jednostki. Może więc być uznana za dobro osobiste. Decyzje wskazane w pozwie nie zostały zakwestionowane skutecznie w odpowiednim trybie i wiążą Sąd powszechny, co oznacza obalenie przez pozwaną domniemania bezprawności. Przesłanką odpowiedzialności przewidzianej w art. 448 k.c. jest bezprawność działania sprawcy. W tym jednak przypadku bezprawność nie wystąpiła. Nie ma także podstaw do przyznania zadośćuczynienia na podstawie norm szczególnych. Trudna sytuacja majątkowa powódki nie pozostaje w jakimkolwiek (nawet zwykłym) związku przyczynowo – skutkowym z prawidłowo wydaną decyzją o skreśleniu z listy studentów. Nie zostały też wykazane okoliczności pozwalające uznać, że stan majątkowy powódki, który stanowił podstawę odstąpienia od obciążenia kosztami jest tak drastyczny, że może być uznany za ciężkie położenie materialne. Apelacja nie wskazywała żadnych zarzutów procesowych dotyczących braku ustaleń w tym przedmiocie. Nie ma więc podstaw do przyznania zadośćuczynienia na zasadach słuszności na podstawie art. 417²k.c. mimo, że w szczególnych przypadkach naruszenie dóbr osobistych może jednocześnie stanowić szkodę na osobie. Nie ma też podstaw do zasądzenia odszkodowania. Z ustaleń nie wynika bowiem podstawa do oceny zanizienia świadczeń socjalnych przez uczelnię a przekonanie skarżącej w tym przedmiocie nie jest wystarczające do uwzględnienia powództwa.

Nawet jednak przy przyjęciu braku legalności skreślenia powódki z listy studentów studiów stacjonarnych, wskazać trzeba, że bez ewentualnego wydania przez rektora decyzji nadzorczej lub bez orzeczenia sądu administracyjnego, zdarzeniem wywołującym hipotetyczne naruszenie dóbr osobistych powódki mogło być w tym przypadku tylko wydanie decyzji z dnia 7 listopada 2007r. Z chwilą doręczenia powódce decyzji z dnia 29 września 2008r. o odmowie reaktywacji k-82 powódka musiała mieć już świadomość skutków wydania decyzji z dnia 7 listopada 2007r tym bardziej, że już wcześniej z pisma z dnia 15 stycznia 2008r. wynikało, że rektor uznawał decyzję z dnia 15 stycznia 2008r. za prawidłową. Najpóźniej świadomość niemożliwości kontynuowania studiów dziennych powódka uzyskała składając wniosek o przyjęcie na studia niestacjonarne co nastąpiło w 2008r. Zakładając więc, że pomiędzy skreśleniem z listy studentów a naruszeniem dóbr osobistych istnieje adekwatny związek przyczynowo skutkowy to już wówczas powódka musiała mieć świadomość szkody. O "dowiedzeniu się o szkodzie" można mówić wtedy, gdy poszkodowany "zdaje sobie sprawę z ujemnych następstw zdarzenia wskazujących na fakt powstania szkody"; czyli ma "świadomość doznanej szkody" (por. wyrok Sądu Najwyższego z 21 października 2011, IV CSK 46/11, Lex nr 1084557). Jeżeli więc powódka uznawała bezprawność tego działania i poczuła się dotknięta tym zdarzeniem tj skreśleniem ze studiów dziennych, jak też poczuła się dotknięta wskazywanym w pozwie treścią pisma rektora z dnia 15 stycznia 2008r., to bieg terminu przedawnienia rozpoczął się jeszcze w 2008r. albowiem pozwanej znane były konsekwencje skreślenia z listy i знаła już wówczas osobą odpowiedzialną. Skreślenie z listy studentów stacjonarnych to inne działanie strony pozwanej niż skreślenie na podstawie decyzji z dnia 10 lutego 2010r. z listy studentów niestacjonarnych, wobec nieopłacenia studiów. Trudno więc przyjąć, że podnosząc zarzut przedawnienia strona pozwana nadużywała prawa, skoro do upływu terminu przedawnienia nie doszło na skutek działań pozwanej. Wbrew zarzutom apelacji to nie od strony pozwanej zależała możliwość wytoczenia powództwa. Brak jest wykazania okoliczności pozwalających na negatywną ocenę zachowania strony pozwanej albowiem ta nie utrudniała powódce wytoczenia powództwa. Oceniając natomiast okoliczności leżące po stronie powódki trzeba zwrócić uwagę, że nawet gdyby przyjąć ewentualną obawę powódki przed skutkami sporu ze stroną pozwaną w okresie kontynuowania studiów, to w dniu 23 lutego 2010r. tj w chwili doręczenia decyzji o skreśleniu z listy studentów studiów niestacjonarnych przyczyna tych obaw już nie mogła istnieć. Przedawnienie roszczenia nastąpiłoby zresztą także przy przyjęciu, że szkoda nastąpiła z chwilą doręczenia powódce decyzji o skreśleniu z listy studentów studiów niestacjonarnych wobec nieuiszczenia opłat. Zgodnie z art. 117 k.c.,

z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu (§ 1), a po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia (§ 2 zd.1). Termin przedawnienia wynosił trzy lata(art. 442¹§3k.c.). Skutkiem przedawnienia jest uprawnienie polegające na możliwości zgłoszenia zarzutu peremptoryjnego tj. niweczącego dochodzone roszczenie. Strona pozwana stawiając z ostrożności procesowej zarzut przedawnienia realizowała a nie nadużywała ustawowego uprawnienia. Wyjątkowy charakter zarzutu opartego na klauzuli generalnej z art. 5 k.c. nie pozwala na interpretację rozszerzającą, niweczącą cel uprawnienia zobowiązanego, pozwalającego na uchylenie się od zaspokojenia po upływie terminu przedawnienia. Przyjęcie prawidłowości rozważań sądu co do braku podstaw uwzględnienia powództwa co do zasady, czyni bezprzedmiotowym rozważanie czy zadośćuczynienie z tytułu naruszenia dóbr osobistych ma charakter fakultatywny.

Zarzuty naruszenia prawa materialnego również nie mogą więc zostać uwzględnione. Wobec powyższego Sąd Apelacyjny oddalił apelację na podstawie art. 385k.p.c. O przyznaniu wynagrodzenia pełnomocnikowi z urzędu orzeczono na podstawie § 2 ust. 1-3, § 6 pkt 7 i § 13 ust.1 pkt 2 oraz § 19-20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokacie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).